

D • N

7/12 1948

Berlin och Europa

De kommunala valen i västra Berlin blev en lysande seger för demokratin. Då kommunisterna på Moskväs order inte ställde upp kandidater, är valdeltagandets höjd avgörande för bedömandet. Över 85 procent av väljarna deltog i omröstningen och tog därmed avstånd från kommunismen. Detta innebär, även om alla icke röstande räknas som kommunister, att den femte kolonnen gått tillbaka sedan 1946, då dess andel i väljarkåren var 16 procent. Vid de sista fria valen i Berlin före kriget (november 1932) erövrade kommunismen inte mindre än 37 procent av rösterna, mot 21 procent för nazismen. Kontakten med den ryska diktaturens metoder har här, likaväl som på andra håll, verkat avskräckande.

Likväl har de ryska myndigheter som dirigerar den tyska kommunismen anlitat alla utvägar för att förmå Berlinbefolkningen att avstå från valet. Skrämseln har varit en huvudlinje i propagandan; man har spritt ryktet att västmakterna inom den närmaste tiden skall utrymma Berlin, och varje berlinare som tagit en aktiv del i

valrörelsen har ställts inför hotet om tortyr och slavarbete i händelse av en rysk ockupation. Man har sökt hindra de i västra Berlin bosatta, men i den ryska zonen arbetande från deltagande i valet genom att under söndagen proklamera "aktivistdag" i fabriker samt på samma dags kväll anordna festligheter för arbetarna. Allt har varit förgäves. Förtrycket, plundringarna och koncentrationsläggen i östzonen har varit alltför närstående och välkända realiteter.

Berlinvalet belyser det ohyggliga som hänt i Östeuropa under de senaste åren. I de tio stater med bortåt hundra miljoner invånare som Ryssland lagt under sig genom erövring eller revolutionära aktioner var med all säkerhet icke antalet kommunister före det ryska maktövertagandet större än det nu är i västra Berlin. I en del av dessa stater gav före kriget fria val klara uttryck för folkmeningen; i andra rädde ett slags halvdiktatur; ingenstades fanns det tyranni som följde med kommunismens — respektive före kommunismen med nazismens — seger. Nu har detta tyranni redan lett till en likriktning som världen börjar betrakta som självfallen. De hundra miljonerna röstar under militärens och polisens kontroll som en man. I de baltiska staterna, i Tjeckoslovakien, i Ungern proklamerar folkdemokratiska segerval med mellan 90 och 100 procent röstande. Det är denna utveckling som Sve-

riges nuvarande utrikesminister, vad Baltikum beträffar, betecknat som förstäligen med tanke på den stora partisplittningen i de erövrade länderna.

En rysk erövring av Berlin skulle utan tvivel inom kort leda till liknande resultat. Vi skulle få veta att 99 procent av berlinarna givit sin anslutning till den nya regimen, vår femte kolonn skulle söka få oss att tro att denna anslutning klarlade tacksamheten inför frigörelsen, och inom kort skulle utrikesministern av nyss berörd typ finna det naturligt och rimligt att ytterligare några miljoner människor införlivats med världsmakten i öster. Sedan det nödvändiga bödelsarbetet utförts i Berlin skulle det anses stötande och rent av krigiskt att känna bitterhet och vrede över vad som skett och icke kan ändras.

Antalet kommunister i Berlin kan likaså antas vara ungefär detsamma som det genomsnittliga antalet kommuniströstande i de fria staterna från Norge till Italien. Om denna minoritet med ryssarnas hjälp komme till makten, bleve skådespelet i Baltikum, Polen, Tjeckoslovakien, Ungern och på Balkan upprepat i än väldigare skala; "återhållsamma" iakttagare i Amerika, Afrika eller Asien finge då överta den svenska utrikesministerns roll av ödets resignerade tjänare. Det är vad som inom de närmaste månaderna kunde väntas hända om inte Amerika önskade bevara ett fritt Europa och om inte detta Amerika ägde atombomben.

I denna situation anser den svenska regeringen att en obrottslig neutralitet, som vänder vapnen likaväl mot väster som mot öster, skall vara vårt skydd; den vill inte se att blott samverkan kan bevara freden och tillika den frihet som ännu finns kvar. Och i Stockholms stad vill regeringspartiet ge platser i de militärt viktiga organen åt företrädare för det parti som på varje punkt hyllar den ryska politiken — det parti som av regeringens egna medlemmar betecknas som frihetens och folkstyrelsens fiender.